

det er det Forſlag til en Overenſtomſt, ſom hvilede paa det gamle Ordſprog, at den Sten, man ikke kan rokke ved, ſkal man lade ligge, og den Sten, vi ikke have været i Stand til at rokke ved, er § 9 i Loven af 8de Marts 1856. Det er jo, ſom bekendt, et 30aarig Stridspunkt, hvorledes denne Paragraf ſkal fortolkes, men naar man nu ſkal mødes, kunde man ſaa ikke komme overens om at lade det ſtaa fuldtændig uafgjort, derved, at man overhovedet paa denne Skolelov ſtrøg denne Beſtemmelse om Kaldelſen? Dette mener jeg har været fremme, og jeg mener, at en af de ſørgeligſte Ting er, at dette Overenſtomſtpunkt ikke er blevet tilhørlig drøftet, ſaa vel i det andet Ting ſom i dette. Jeg føler mig overbevist om, at der er et Flertal i denne Sal, ſom vilde gaa med til at ordne Skoleloven ſaaledes, at man lader den gamle Kaldelſesmaade være, ſom den er i Loven af 8de Marts 1856 uden at inkludere os paa nogen ſom helſt Kommentar eller Fortolkning. Det er jo klart, at en hvilken ſom helſt Lov er underkafte Fortolkninger, og ſelv om vi affatte Ordene nok ſaa tydelige, kan der blive givet en hvilken ſom helſt anden Fortolkning. Man kan gøre Ordet „ingen“, ſom ſtaaer i Loven, til „nogen“, vi ere aldrig ſikre for, at der kan komme Fortolkninger af en hvilken ſom helſt Lov, men da der er Strid paa dette Omraade, kunde man lade det ligge. Dette har jo, ſom den ærede Ordſfører ogſaa bemærkede, været fremme i Fællesudvalget, men for mig ſtaaer det ſaaledes, at det er ſtrændet paa Etiketten: hvem ſkal først gøre Tilbudet; ſkal Tilbudet først komme fra Folketinget og ſaa accepteres af os eller ſhulle vi først gøre Tilbudet, ſom ſaa ſkal accepteres af det andet Ting? Paa dette Etiketteſpørgſmaal tror jeg, Skoleloven er falden, ligeſom det iſølge Historien gif med den veſtphalſke Fred i 1648, der var lige ved at ſtrande, fordi man ikke kunde blive enig om, hvilken Gefandt der først ſkulde ſtrive ſit Navn under Fredſtraktaten, hvilket traf Fredſforhandlingerne i Langdrag i lange Tider. Dette lille Etiketteſpørgſmaal — liden Tue kan vælte ſtort Læs — mellem de to Ting tror jeg, i alt væſentligt har været det, der har ſaaet Skoleloven til at ſtrande, og det be- tragter jeg ſom noget meget ſørgeligt, fordi jeg i denne Skolelov ſer en alvorlig Sag. Jeg ſer, at det Reſultat, der nu bringes ud over Landet, vil blive modtaget med Sorg i mangfoldige Familier, navnlig i Landets mange Væverfamilier, ſom ſidde i grumme trange Kaar. Jeg beklager i allerhøjſte Grad, at vi ikke kunde komme over en ſaa liden Tue, ſom det i Virkeligheden er, og

det forekommer mig rigtignof, at det er ikke nogen ſtor Vre for Rigsdagen, at den har ladet en ſaadan Sag ſtrande paa ſaa lidt. Jeg synes, det grænſer meget nær til Principrytteri.

S. Jenſen: Jeg tror ikke, Sagen er ſtrændet paa ſaa lidt, ſom det ærede Medlem for 10de Kredſ udtalte. I mine Øjne er det ikke ſaa ganſte lidt, det, ſom det ærede Medlem anſer for at være lidt, men derpaa ſkal jeg ikke komme ind; vi have jo i Fællesudvalget haft mange Forhandlinger angaaende Loven af 1856 og Fortolkningen deraf. Jeg ſkal blot over for det ærede 2det Medlem for 7de Kredſ gøre en Bemærkning, ſom har nødt mig til at tage Ordet. Jeg ſkal fremdrage et Træk fra Fællesudvalget, nemlig dette, at Fællesudvalgets Formand til enhver Tid afviſte eller ſøgte at indſkrænke Forhandlingerne angaaende Spørgſmaal om Fortolkningen af Indſtillingsretten efter Loven af 1856. Det var fra flere andre Sider, at det kom frem, men Formanden har ikke en, men i det mindſt to Gange henſtillet til de Herrer fra Landſtinget, om man, naar vi ſlap Folketingets Forordninger i §§ 17 og 18, ſaa vilde falde tilbage til Loven af 1856. Det har Formanden gjort to Gange. Dertil have de Herrer ſtillet et Krav til den anden Side om, at vi ſkulde gøre Tilbud i det Stykke. Det var i mine Øjne ikke et Etiketteſpørgſmaal, men der ſaa deri klart fra Formandens Side i Fællesudvalget, at ſaa vilde det blive ſtillet til alvorlig Underſøgelse i det Parti, hvortil han hørte, ſaa at der ikke fra den Side vilde blive gjort Hindring, naar man bare ikke fik Fortolkningen at gøre. Det er min Opfattelse deraf; det ærede Medlem kan have en anden Opfattelse, men jeg tror nok, at min i dette Stykke er paalidelig.

Ordſføreren (Bjerre): Jeg vil til den ſidſte ærede Taler gøre den Bemærkning, at under Forhandlingerne om at blive ved det gamle fremkom der ſtraks fra forſkel- lige Grupper Indvending mod at blive ved noget, ſom ingen vidſte, hvad var, og en ſtærk Udtalelſe fra en enkelt Gruppe om, at den Fortolkning, der var gjort gældende, var ſaa gal, at der ikke kunde være Tale om at blive ved det gamle, medmindre den blev ſlaaet ned. Dertil bemærkede ſaa Formanden, der havde ſtillet Spørgſmaalet, at det gif han ogſaa ud fra den ſkulde. Jeg maa derfor hævde, at dette Punkt om Fortolkningen, der ſkulde ledſage det at blive ved det gamle, er rejſt fra den Side, og det er ſagt udtrykkeligt fra vor Side, at vilde